

kyy, ei ole kansain itsemäärämisoikeutta tyydyttäen ratkaistavissa kapitalistisella perustalla, järjestyy vain neuvototasavaltain mitä läheisimpänä veljessuhteena. Toiseksi on myös selvää, että vain tällä perustalla selviää myös Karjalan kysymys, samoin kuin Inkerinkin. Suomen ruotsalaisten kansallisuus asia ei myöskään proletarisen vallankumouksen jälkeen ole enää etuoikeutettujen luokkain klikki- ja valta-riitaa, vaan ratkeaa helposti työtätekevien erikielisten kesken. Eikä Ahvenanmaan kansan todellinen itsemääräminen toteudu, ennenkuin se saariryhmä lakkaa olemasta valtauksia hautovien valtainta riitaomenana, s.o. ennenkuin itämerta ympäröivät keskenään rauhas-

sa elävät, työtä tekevän kansan hallitsemat maat.

Järkyttävät tapaukset ovat antaneet Suomen proletariaatille verisen konkreettisen opetuksen siitä, mitä on imperialismi, ja sen opetuksen tiedollinen omaksuminen tapahtuu Suomessa nopeassa tahdissa paraillaan ollen se samalla kiinteässä yhteydessä käynnissä olevan vallankumousprosessin kanssa. Kommunistisen Internationalen opastuksella ja sen, Neuvosto-Venäjän kautta annetulla avulla, selvittää Suomen köyhälistö kansallisuuskysymyksensäkin proletarisen diktatuurin merkeissä.

Pietarissa 17 p. Joulukuuta, 1919.

Y. S.

Ammatilliset liitot ja Työasiain Kansankomisaariaatti Neuvosto-Venäjällä

Ennen vuoden 1917 maaliskuun vallankumousta ammatillinen liike Venäjällä pääsi tuskin itämään. Harvalukuisiin liittoihin kuului muutamia kymmeniä jäseniä ja olivat liitot toiminnassaan sidotut käsistään ja jaloistaan. Vallankumous hävitti ulkonaiset esteet liikkeen tieltä, jolloin se alkoi nopeasti kehittyä. Kuitenkaan liittojen työskentelyn luonne ei muuttunut: kuten tsaarinkin järjestelmän aikana, niin ne nytkin olivat pakoitetut pääasiallisesti taistelemaan työn alkeellisten ehtojen puolesta, siirtäen voimansa pois sisäisestä luomistyöstä ja tietoisesta vaikutuksesta teollisuuden kehittämiseksi. Vieläpä senkään jälkeen, kun huhtikuussa v. 1917 oli perustettu työministeristö ja sen johtoon asetettu menshevikielinen, sos.-dem. Skobelev, työväenluokan ja ammatillisten järjestöjen asema ei muuttunut. Työministeri oli järjestetty muiden ministeriöiden virkavaltaisen mallin mukaan ja sitä kulettivat talutusnuorassaan silloin Kerenskin kokoomusministeristöön kuuluneet

ja siinä todellisuudessa ratkaisevaa osaa näytelleet suurteollisuudenharjoittajat. Mutta ammatillisten liittojen piiriin tulleiden työläisten lisääntymisen ja tiiviimmän yhteenliittymisen vaikutuksesta sekä johtuen työläisten lujemmista siteistä tehdaskomiteain kanssa, onnistui työläisten vastustaa monia liikkeenharjoittajain toimenpiteitä, esimerkiksi yrityksiä Joukottain eroittaa työläisiä työstä tai pumpata liikeyrityksestä kuiviin raaka-aineet ja rahat y. m., mihin huomattavin voimasta pyrkimystä Kerenskin hallinnon viime aikoina.

Tavattoman palveluksen tekivät ammatilliset liitot lokakuun vallankumouksen aikana työläisten ja talonpoikain valloittaessa valtaa käsiinsä. Ammatillisten liittojen vastustusmiehen suhtautuminen siihenastisiin vallanpitäjiin näyttäkse jo elokuussa Moskovan valtakunnallisessa neuvottelukokouksessa, jolloin ammatillisten liittojen edustajat esittivät vastalauseitaan sovittelua vastaan porvariston kanssa, mikä kätkeys-

sä muodossa merkitsi vaatimusta siirtää valta neuvostolle. Välttämättä juuri ennen kumousta, suhteet työläisten ja liikkeenharjoittajien välillä kovasti kärjistyivät, ja niiden edustajain keskinäinen yhteistyö sovitteluissa kävi mahdottomaksi. Tällä ajalla sattui myöskin uusien tariffisopimusten tarkastus ja solmiminen, sillä toimeentulon kalleus kohosi suuressa määrässä ja työläisten edustajat ryhtyivät teollisuudenharjoittajien kanssa neuvotteluihin uusista tarifeista. Mutta liikkeenharjoittajat asettuivat näitten neuvottelujen aikana sovittelemattomalle kannalle, minkä johdosta jäi jällelle ainoa mahdollisuus: taistelu vallasta ja siirtyminen teollisuuden yhteiskunnalliseen säännöstelyyn ja työpaikkojen yhteiskunnalliseen määrittelyyn. Kohta vallansiirryttyä talonpoikien ja työläisten käsiin tuli ammatillisten liittojen suorittaa tavaton työ, johtuen armeijan ja teollisuuden rauhankannalle asettamisesta. Liikerytykset eivät vielä tähän asti olleet kansallistutettuja, liikkeenharjoittajat pyrkivät eroittelemaan työläisiä työstä, ja työttömyys uhkasi tulvallaan hukuttaa ja tehdä mitättömäksi kaikki vallankumouksen saavutukset. Tällöin ammatilliset liitot yhdessä Työasiainkomisarilaatin kanssa valmistivat hallinnollisen määräyksen, jonka mukaan kaikille työläisille oli työstä erotettaessa maksettava kolmelta kuukaudelta eteenpäin työpalkka, jotta työttömät voisivat joko vetäytyä maaseuduille tai jonkun aikaa olla turvattuina, löytää itselleen työmaa. Julkaistiin myöskin hallinnollinen määräys, jonka mukaan liikkeenharjoittajain tulit pidättää jokaisesta työläisille ja palkkalaisille suoritettavasta maksusta neljä prosenttia työttömyyskassoihin. Kaikkien näitten ja monien muiden toimenpiteiden perusteella onnistuttiin selviintymään työttömyydestä ja supistamaan tämän vaikean ajan vaikutukset vähemmän rasittaviksi työläisjoukoille.

Välttömän taistelun ohella työtätekevien etujen puolesta, oli ammatillisen liikkeen rakentamistoimintansa kestäessä voitettava paljon vaikeuksia ja suoritettava suunnaton luova työ.

Jo vuonna 1905 Venäjän ammatillisen liike oli asettanut teollisuusliitto-

jen rakentamisen pohjalle, jolloin samanluontoiset liikerytykset yhdistyivät yhdeksi liitoksi. Helmikuun vallankumouksen jälkeen tämä periaate liittojen rakentamisesta sai ammatillisten liittojen konferenssin vahvistuksen, mutta jäi pitkän ajan kuluessa käytäntöön soveltamatta. Rinnan suurien ammatillisten liittojen kanssa oli kautta koko Venäjän olemassa mitä pienimpiä ammatillisia ryhmytyksiä: yksistään Moskovassa, esim. laskettiin olevan noin kaksikymmentä erilaista palkkalaisten liittoa. Sitä paitsi kaikilla liitoilla oli paikallinen eristynyt luonne ja jokainen eri liitto, esim. moskovalainen, pietarilainen, saratovilainen j.n.e., oli itsekensä olemassa ja sen mukaan toimikin. Vasta Kerenskin hallituksen lopulla alkavat syntyä yleisvenäläiset yhdistymät, mutta siihen aikaan oli niillä vielä väliaikainen ja satunnainen luonne. Ensimmäinen ammatillisesti järjestyneiden työläisten konferenssi pidettiin kesäkuussa v. 1917, siinä oli edustettuina 1,475,000 työläistä järjestyneinä 967:ään liittoon. Lokakuun vallankumouksen jälkeen alkaa yleisvenäläisten yhdistymäin kasvu, ja tammikuussa kutsuttiin koolle ammatillisten liittojen ensimmäinen kokous, jossa oli edustettuna noin seitsemänsataa liittoa, jotka yhdistivät yhteen noin 2,500,000 työläistä. Kokouksessa, joka pidettiin tammikuussa 1919, oli edustettuna jo 3,500,000 työläistä, yhdistyneinä 400:aan liittoon. Vuoden 1918 tammikuun kokouksen kanssa samoilla ajoilla sattuu koko joukko yleisvenäläisten yhdistymäin kokouksia, ja tästä ajasta lähtien ammatillinen liike alkaa saada yhä pysyväisempiä muotoja. Ammatillisten liittojen neuvostot muuttuvat neuvonanto-toimistoista johtaviksi elimiksi, ja liitot alkavat liittyä tiiviimmin yhteen ja keskittyä. Tällä hetkellä ammatilliset liitot hämmästyttävät keskityksellään ja kurillaan, ollen silhen määrään voimakkaita, että monet valtion laitokset eivät tällä alalla vedä vertoja liitoille. Liittojen Keskus-Neuvoston määräykset ovat sitovia kaikille ammatillisille liitoille poikkeuksetta, missä tahansa ne sijaitsevatkin, mihin itse liitot ovat taipuneet ja taipuvat hyvin mielellään, kääntyen jokaisessa

kiistanalaisessa kysymyksessä Neuvoston puoleen ohjeiden saamiseksi.

Tiellänsä joutui ammatillinen liike törmäämään yhteen toisen työväen järjestön, tehdaskomiteain, kanssa. Helmikuun vallankumouksen jälkeen muodostuneet tehdaskomiteat alkoivat luoda ammatillisille liitoille rinnakkaista järjestöä ja tähtäsivät oman keskuksen luomiseen. Tämän pyrkimyksen tuloksena tehdaskomiteain kokouksessa joulukuussa v. 1917 erotettiin ydin — Ammatillisten liittojen Keskus-Neuvoston alaosasto, joka kutsui itseään Yleisvenäläiseksi keskuksiksi. Mutta jo helmikuussa annettiin ensimmäinen isku tälle keskukselle Pietarissa pidetyssä tehdaskomiteain ja ammatillisten liittojen viimeisessä yhteisessä konferenssissa; nykyisin tehdaskomiteat ovat ammatillisten liittojen alkeisosastoja. Ammatillisten liittojen rakenne on nykyään seuraava: Alkeisosastoina ovat tehdaskomiteat, ne yhtyvät alaosastoiksi, jotka muodostavat osastoja, mutta viimeksi mainittuja vuorostaan yhdistää toisiinsa keskus. Kullakin paikkakunnalla muodostuvat suhteellisuuden periaatteen pohjalla paikallisten eri liittojen edustajista paikalliset ammatillisten liittojen neuvostot, joiden ylimpänä johtona on Ammatillisten liittojen Keskus-Neuvosto. Keskus-Neuvoston puhemiesistä valitaan yhdeksän lukuisena ammatillisten liittojen edustajakokouksessa, jollainen pidetään kerran vuodessa, ja sen täydennyksenä on yleisvenäläisten yhdistymäin edustajia. Paikalliset neuvostot muodostetaan keskuksen mallin mukaan eroten siitä vain mitä tulee edustettavien lukumäärään. Edustajat edustajakokouksiin valitaan suhteellisuuden periaatteen pohjalla; äänestys — poiketen oloista Euroopassa, jossa on vallalla äänestys jossa äänestäjien enemmistö samalla antaa edustajille ohjeet — on individuaalinen, yksilöllinen. Jäsenmaksut, määrältänsä yksi prosentti työpalkasta, ja sisäänkirjoitusmaksu, vastaten puolen päivän työnansiota, menevät ammatilliselle osastolle, joka siirtää puolet summista keskuksen käytettäväksi ja kymmenen prosenttia erikoisesti keskusneuvoston käytettäväksi; alaosastot elävät osastojen vahvistamien kulunkiarvioitten mu-

kaan. Jäsenmaksujen säännöllisyys riippuu, kuten on itsestään selvää, eri järjestöjen lujuudesta, Moskovassa esimerkiksi on enemmän kuin 550 tuhatta järjestynyttä työläistä, jolta jäsenmaksut kerääntyvät hyvin täsmällisesti. Työläinen, joka ei ole suorittanut kolmen kuukauden kuluessa jäsenmaksuja, joutuu itsestään pois liitosta. Liitot vaativat työläisten pakollista kuulumista ammatillisiin liittoihin, mutta tämä vaatimus esitetään vasta äsken liikeyritykseen otetuille työläisille eikä sitä uloteta vanhoihin työläisiin.

Ammatillisten liittojen edustuksessa eri valtion laitoksissa ilmenee niiden voima: niille kuuluu enemmän kuin 50 prosenttia sijoista Yleisvenäläisen Kansantalous-Neuvoston täysi-istunnossa. Työasialankomisariatissa ja näiden kahden laitoksen eri osastoissa melkein puolet Y. K. —T. —N:n puhemiesistön jäsenistä on ollut ammatillisten liittojen edustajia, mutta liitot ovat olleet pakotetut kutsumaan sieltä pois monia edustajistaan ammatillisen liikkeen alalla vallinneen työvoimanpuutteen vuoksi. Tuotannon eri aloja hallitsevat keskuslaitokset myöskin asetetaan eri tuotannollisten liittojen laatimien luetteloiden perusteella, liittojen tehtyä sopimuksen Y. K. —T. —N:n kanssa, jonka puolesta asian suorittaa sen puhemiesistä. Ammatilliset liitot ottavat osaa kansanvallistustyöhön sekä itse-oikeutettuina jäseninä kuuluvat Valistusasiain Kansankomisariaatin yhteydessä oleviin Koulujenulkopuolisen ja ammatillisen valistusyön osastoihin: samoin myöskin Maanviljelysasiain Kansankomisariaatin alaiseen peltojen muokkaamista valvovaan osastoon J. n. e.

Erittäin suuren työn ovat ammatilliset liitot joutuneet suorittamaan työpalkkojen määrittelyn alalla. Alussa työpalkan määrittely suoritettiin paikallisessa mittakaavassa, jolloin eivät ainoastaan eri liitot, vaan melkeinpä myös eri liikeyritykset saattoivat voimaan kukin oman erikoisen tariffinsa. Paikalliset liitot valmistivat omat tariffinsa ja esittivät ne paikallisille neuvostolle tarkastettaviksi, ja viimeainittujen vahvistettua tariffit pantiin ne käytäntöön. Voi kuvitella mielessään, minkälainen sekavuus vallitsi työpalk-

kojen alalla niitä tässä järjestyksessä määriteltäessä. Ensimmäisen vähimmäistä työpalkasta annetun hallinnollisen asetuksen säätö Moskovan Työväen Edustajain Neuvosto suureksi harmiksi liikkeenharjoittajille, jotka huusivat sen olevan väkivaltaa. Sitten tariffiliike levisi laajemmalle; neuvostot eivät ehtineet tarkastaa saapuvia tariffeja, jolloin asia sai sen muodon, että jokainen liitto toi tariffin paikkaliseen ammatillisten liittojen neuvostoon, mutta viimeksi mainittu, todistettuaan tariffin allekirjoituksellaan, osoitti sen Työväen Edustajain Neuvostolle, joka julkaisi tariffin hallinnollisena asetuksena. Tällöin yksi tuotantoala suunnilleen oli sopusoinnussa toisten kanssa, mutta yhtäaikaan kullakin kaupungilla oli oma erikoinen tariffipoliitiikkansa. Vasta toisen ammatillisten liittojen edustajakokouksen onnistui siirtyä paikallisista tariffeista yleisvenäläisiin, joiden mukaan työpalkka määriteltiin yleisvenäläisessä mittakaavassa vastaavine prosenttimuutoksineen riippuen paikallisista olosuhteista, joissa tariffia sovellettiin. Sitä paitsi asetettiin määräjät tariffin tarkastukselle, jonka ennen määrää jokainen liitto oman harkintansa mukaan, minä lisäksi uutta tariffia voimaansaatettaessa määrätystä ajasta lukien eri liitot esittivät vaatimuksia vastaavien takamaksujen saamisesta kuluneelta ajalta ja usein vaadittiin takamaksuja aina 6—8:ltä kuukaudelta, mutta välistä kokonaiselta kuluneelta vuodeltakin. Ammatillisten liittojen keskus-Neuvosto on aina taistellut tämänlaatuista vaatimusta vastaan ja on nykyään päässyt siihen, että on säädetty määräaika tariffien tarkastukselle yleisvaltakunnallisessa mittakaavassa ja että takamaksuja kuluneelta ajalta ei sallita. Rinnakkain työpalkan määrittelyn kanssa on tapahtunut myöskin työn säännöstely. Ensimmäisellä tariffilla oli yksinkertainen ammattien luettelomisen luonne, nykyään taas meillä on kaikkia työn haaroja varten valmistettu tariffi, jossa ei ole vain määritetty ammatti, vaan myös yksityiskohtaisesti selitetty itse työn luonne. On valmistettu täsmällisiä ohjeita työn tuottavuudelle ja ammatti-asian nimistö on laadittu selkälaiseksi että kohtapuoleen minä liike-

yrityksen työläisen työkortin mukaan hyvänsä voidaan heti kohta määritellä, minkälaisia velvollisuuksia voidaan sille työläiselle asettaa, minkälainen tulee olla hänelle suoritettava korvaus työstä hänen siirtyessään liikeyrityksestä toiseen.

Paljon tekevät ammatilliset liitot työtä kulttuuritason kohottamiseksi työläisten keskuudessa. Ammatillisten liittojen yhteydessä toimii valistusosastoja, jotka järjestävät klubeja, avaavat kouluja lukutaidottomille ja kaikki tavoin valistavat työläisiä; kaikissa suuremmissa tehtaissa järjestetään oppilajaksia ammatitaitoisten työläisten valmistamiseksi ja täydentävien tietojen levittämiseksi. Kohtapuoleen Ammatillisten liittojen Keskus-Neuvoston yhteyteen avataan oppijaksot, instruktorien, neuvojain, valmistamiseksi ammatillista liikettä varten. Tulee myöskin huomauttaa, että melkein jokaisella liitolla Venäjällä on oma äänenkannattajansa, jossa pohditaan rinnan ammatillisten kysymysten kanssa myöskin yleispoliittisia kysymyksiä.

Ammatillisten liittojen edustajakokouksissa kiihkeitä keskustelua synnyttää aina kysymys ammatillisten liittojen tehtävistä. Tämä kysymys onkin erimielisyyksien pääaiheuttajana. Erimielisyys koskee sitä, että oppositiionin edustajat esimerkiksi menshevikit, vaativat käytettäväksi vanhoja menettelyjä työtätekevien aseman parantamiseksi, lakkotaisteluja, Joukkosopimuksia j.n.e. Mikäli palkkatyötä on olemassa, puhuvat he, sikäli on työn riistättävä, minä vuoksi ammatillisten liittojen tulee taistella valtiovaltaa vastaan ja puolustaa työläisiä sitä vastaan, samoin kuin aikansa puolustivat heitä liikkeenharjoittajia vastaan. Mutta tämä virtaus ei nyt enään kohtaa minäkäänlaista myötätuntoa työläisten laajoissa kerroksissa ja kaikissa kokouksissa valtavana ääntenenemmistöllä menevät läpi päätökset Neuvostovallan tukemisesta ja sen tien jatkamisesta, jolle ammatillinen liike on astunut. Erittäin kuvaavaa työläisten suhtautumiselle nykyään vallitsevaan asiaan tilaan on viimeinen tehdaskomiteain konferenssi. Konferenssin alussa sen edustajain keskuudessa oli kaksisataa puolueetonta,

mutta loppuun mennessä sata niistä kirjoittautui kommunistien puolueeseen.

Rinnakkain ja mitä läheisimmässä vuorovaikutuksessa ammatillisten liittojen kanssa on käynyt Työasiain Kansankomisariaatin työ. Lokakuun vallankumouksen jälkeen Työasiain Komisarjaatti joutui saman kohtalon alaiseksi kuin muutkin Komisarjaatit (silloin vielä ministeristöt): palveluskunta karkasi ja huoneustot osoittautuivat luki-ituiksi. Työasiain Komisarjaatissa oli saapuvilla viisi vahtia ja lähettä, muuta henkilökuntaa ei ollut. Ensi askeleista pitäen Työasiain Komisarjaatti kääntyi ammatillisten liittojen puoleen, joitten edustajista muodostettiin kollegio, minkä jälkeen Kansankomisaarien Neuvosto valitsi omat valtuutettunsa. Siitä alkaen Työasiain Komisarjaatti on kal-kissa toimissaan nojannut ja edelleen nojaa ammatillisiin liittoihin, ja kaikki päätökset työttömyyttä vastaan käytävää taistelua, tariffien toteuttamista y. m. koskevissa kysymyksissä ovat hedelmiä Työasiain Komisarjaatin ja Ammatillisten liittojen Keskus-Neuvoston yhteistyöstä. Työasiain Komisarjaatin kollegio on suurimmalta osaltaan kokoonpantu ammatillisten liittojen edustajista, jotka vahvistavaa toimeensa Neuvostojen Toimeenpaneva Keskus-Komitea; suurin osa Työasiain Komisarjaatin osastoista on myöskin kokoonpantu ammatillisten osastojen edustajista, ja todellisuudessa on näiden kahden laitoksen toiminta siihen määrään toisiinsa kytkeytynyttä, että on herännyt kysymys niitten täydellisestä toisiinsa sulattamisesta.

Työasiain Komisarjaatti on toiminta-aikanansa valmistanut ja saattanut voimaan koko joukon lakeja; kahdeksantuntisesta työpäivästä; neljätoista vuot-

ta nuorempien työkiellosta; kuusituntisesta työajasta 14—18-vuotiaille; ylitöiden kiellosta, yleisenä sääntönä, ja niiden sallimisesta vain pikaista suoritusta kaipaavissa tapauksissa; yötyön kiellosta ala-ikäisiltä ja naisilta; vapaan ajan myöntämisestä, joka kolmen tunnin kuluttua, imettävälle äideille lapsensa ravitsemiseksi, j.n.e. Suuri merkitys on Työasiain Komisarjaatin julkaisemalla lailla työtätekevien yhteiskunnallisesta turvaamisesta, jonka mukaan kuusikymmentä vuotta täyttänyt työläinen vapautetaan työstä ja hänelle tataan hänen täyttä palkkaansa vastaava avustus; viidenkymmenenviiden ja kuudenkymmenen välisinä ikävuosina tulee työtätekevän joutua tarkastukseen, jonka perusteella hänelle voidaan suorittaa avustus ennen 60:ttäkin ikävuottaan. Jokaisella työläisellä on vuoden työn jälkeen oikeus kuukauden lomaan, joka väliaikaisesti, johtuen vaikeista olosuhteista, joihin Neuvosto-Tasavalta on joutunut, on lyhennetty kaksi viikoksi. Työasiain Komisarjaatin velvollisuuksiin kuuluu myös työpalkkojen säännösteleminen, mitä ammatilliset liitot valmistelevat ja mistä Komisarjaatti julkaisee hallinnollisen asetuksen. Kaikkien Työasiain Komisarjaatin vaatimusten säännöllinen täytäntöönpanon silmälläpito on järjestetty tarkastajain tehtäväksi; sitä paitsi jokaisen liiton yhteydessä on komissioni; toimikunta, työn suojelusta varten. Paikkakunnilla on kaikkialla Työasiain Kansankomisariaatin osastoja, jotka muodostetaan keskuksen mallin mukaan.

Nykyhetkeen (eloku. 1919) asti on Työasiain Komisarjaatti työskennellyt pääasiallisesti erilaatuisten dekreettien valmistamiseksi. Nyt sen pääasiallisena tehtävänä on ainoastaan niiden voimaan saattaminen.

